

Riktlinje gårdsförsäljning av egentillverkade alkoholhaltiga drycker.

Dokumentnamn	Dokumenttyp	Fastställd	Beslutsinstans
Riktlinje gårdsförsäljning av egentillverkade alkoholhaltiga drycker.	Riktlinje	2025-05-14	MBN
Dokumentansvarig	Diarienummer	Reviderad	Giltig till
Miljö- och byggnadsnämnden	2021/58	--	--
Dokumentinformation	Syftet med dokumentet är att skapa en tydlig och rättssäker ram för gårdsförsäljning av egentillverkade alkoholhaltiga drycker		
Dokumentet gäller för	Markaryds kommun		

Innehåll

Sammanfattning :	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ansökan:	5
Krav och villkor:	5
Tillsyn och kontroll.....	7

Sammanfattning

För att förbättra förutsättningarna för lokal besöksnäring inför regeringen en möjlighet till småskaliga tillverkare att sälja sina egen producerade alkoholdrycker direkt till konsumenter.

Från och med 1 juni 2025 införs gårdsförsäljning av alkohol. Regeringen bedömer att införandet av småskalig gårdsförsäljning, samtidigt som detaljhandelsmonopolet värnas, är förenligt med EU-rätten. För att detaljhandelsmonopolet ska kunna upprätthållas krävs bland annat att försäljningen är begränsad, att det är besöket snarare än försäljningen som står i centrum, samt att gårdsförsäljning sker under tillståndsplikt.

Detta tillstånd kallas **gårdsförsäljningstillstånd för alkohol**.

Enbart småskaliga oberoende tillverkare ska få meddelas gårdsförsäljningstillstånd. Gårdsförsäljning ska endast få ske till konsumenter som deltar i ett kunskapshöjande besöksarrangemang som anordnats av tillverkaren och alkoholdryckerna ska vara egentillverkade. **Ett gårdsförsäljningstillstånd ska avse viss tid och får som längst gälla till och med den 31 maj 2031.**

Den som har gårdsförsäljningstillstånd ska i anslutning till sådan försäljning få erbjuda provsmakning av sådana egentillverkade alkoholdrycker som tillståndet avser.

Den som har beviljats gårdsförsäljningstillstånd ska anmäla till kommunen när han eller hon avser att påbörja verksamheten. Anmälan ska också göras om verksamheten läggs ned, förändras i sin omfattning, byggs om eller om det sker betydande förändringar i ägarförhållandena. Anmälan ska göras i förväg, eller om det förhållande som föranlett anmälningsskyldighet inte har kunnat förutses, utan dröjsmål.

Gårdsförsäljningstillstånd kommer att återkallas om

- tillståndet inte längre utnyttjas,
- förutsättningarna för meddelande av tillståndet inte längre gäller,
- det med tillståndshavarens vetskap har förekommit brottslig verksamhet på försäljningsstället eller i anslutning till det utan att tillståndshavaren har ingripit, eller
- tillståndshavaren har brutit mot alkohollagen eller vad som i övrigt gäller för tillståndet på ett sådant sätt att en varning inte är en tillräckligt ingripande åtgärd,
- eller har tilldelats en eller flera varningar utan att de förhållanden som föranlett varningen har rättats till.

Ansökan

Ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska göras skriftligen. Till ansökan om gårdsförsäljningstillstånd ska egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens prövning bifogas.

- Egenkontrollprogrammet
- Finansieringsplan
- Köpeavtal/kontrakt, och/eller hyresavtal, arrendeavtal gällande tillverknings- och försäljningslokal(er)
- Registreringsbevis
- Godkänd upplagshavare
- Registrering livsmedelsanläggning
- Ritning över försäljningsutrymmet
- Försäljningsansvariga personer
- Ägarförhållanden
- Registerutdrag från Bolagsverket
- Kopia av aktiebok eller uppgifter om andelsfördelning i handelsbolag (kopia av bolagsavtal)
- Intyg från Skatteverket
- Anmälan till länsstyrelsen (för primärproducent).

Krav och villkor

Det finns specifika krav och villkor som måste uppfyllas för att få tillstånd. Här är de viktigaste villkoren och reglerna för gårdsförsäljning av alkohol.

Sökanden ska genom att avlägga ett prov visa att han eller hon har de kunskaper om lagen och anslutande föreskrifter som krävs för att på ett författningenligt sätt bedriva gårdsförsäljning.

Tillverkare ska vara juridiskt och ekonomiskt oberoende av andra tillverkare av alkoholdrycker. Tillverkning ska inte ske på licens.

Produktionsvolym ska inte överstiga:

- spritdrycker inte överstiger 75 000 liter,
- jästa alkoholdrycker med upp till 10 volymprocent alkohol inte överstiger 400 000 liter, och
- jästa alkoholdrycker med mer än 10 volymprocent alkohol inte överstiger 200 000 liter

Tillverkningslokaler ska vara fysiskt skilda från lokaler som används av tillverkare vars årsproduktion överstiger de volymer som anges ovan.

Det finns inga krav på att råvaror produceras eller odlas på plats bortsett från druvor. Tillverkare av vin ska tillverka vinet av druvor som uteslutande kommer från tillverkarens egna odlingar.

Försäljningsställe

Tillståndshavaren ska få bedriva gårdsförsäljning från endast ett försäljningsställe.

Med försäljningsställe ska avses den plats där huvuddelen av alkoholdryckerna har tillverkats. Vin ska alternativt få säljas från den plats där huvuddelen av druvorna har odlats.

Gårdsförsäljning på grund av försäljningsställets belägenhet, besöksarrangemangets utformning eller av andra omständigheter ska inte medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Gårdsförsäljningstillstånd ska avse ett visst avgränsat utrymme där försäljningen av alkoholdrycker ska ske. Utrymmet ska disponeras av tillståndshavaren. Flera tillståndshavare ska inte få utnyttja ett gemensamt utrymme för gårdsförsäljning

Försäljningstillfälle.

Försäljning får endast ske i samband med ett kunskapshöjande besöksarrangemang.

Till exempel:

- föreläsning om hur alkoholdryckerna framställs,
- dryckernas historia och utveckling över tid eller
- en måltidsupplevelse med ett föreläsande inslag där man får lära sig och prova på att kombinera mat och dryck.

Det kan även vara kurser av olika slag, t.ex. om vintillverkning, lagring av den aktuella drycken, ölbrygging, kryddning m.m. Besöksarrangemanget ska genomföras i nära anslutning till försäljningsstället samt erbjudas till konsumenter **mot betalning**.

Försäljning får ske endast till konsumenter som deltar i sådant arrangemang.

Om gårdsförsäljning sker utan att något besöksarrangemang tillhandahålls, kan alkohollagens straffbestämmelser om olovlig försäljning av alkohol aktualiseras.

Gårdsförsäljning inte får ske via webben.

Hur mycket kan du sälja.

Det finns begränsningar för hur mycket alkohol som får säljas. Vid gårdsförsäljning ska försäljningen av de egentillverkade alkoholdryckerna till varje enskild konsument vid samma besökstillfälle inte få överstiga

- 0,7 liter spritdrycker,
- tre liter vin,
- tre liter starköl och
- tre liter andra jästa alkoholdrycker.

Försäljningstid och åldersgräns.

Gårdsförsäljning ska inte få bedrivas tidigare än klockan 10.00 och inte pågå längre än till klockan 20.00. Kommunen kommer få besluta under vilka tider gårdsförsäljning får bedrivas. Vid bestämmande av tiden ska det särskilt beaktas om försäljningen kan befaras medföra olägenheter i fråga om ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa.

Försäljning av alkohol får bara ske till personer som är minst 20 år gamla. Säljaren måste kontrollera legitimationen på samtliga kunder för att säkerställa att åldersgränsen följs.

Priser

Priset på alkoholdrycker som säljs genom gårdsförsäljning ska inte få sättas lägre än tillverkningskostnaden samt ett skäligt påslag.

Priset på det besöksarrangemang som ska tillhandahållas i samband med gårdsförsäljning får inte sättas lägre än självkostnaden samt ett skäligt påslag.

Tillståndshavaren ska ansvara för att information om alkoholens skadeverkningar lämnas i samband med besöksarrangemanget.

Marknadsföring

Marknadsföring av alkohol är också strängt reglerad. Du får inte marknadsföra alkohol på ett sätt som kan locka till överkonsumtion eller riktas mot minderåriga. Marknadsföringen ska vara ansvarsfull och följa regler för alkoholreklam.

Försäljningsansvarig person

Tillståndshavaren eller en av denne utsedd försäljningsansvarig person ska ha tillsyn över gårdsförsäljningen och vara närvarande på försäljningsstället under hela den tid som försäljningen äger rum. Den försäljningsansvarige ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften med hänsyn till sina personliga egenskaper och omständigheterna i övrigt.

Tillståndshavaren ska till kommunen anmäla namnen på den eller de personer som har utsetts att ansvara för gårdsförsäljningen.

Tillståndshavaren ska ansvara för att den personal som anlitas vid gårdsförsäljningen har de kunskaper om gårdsförsäljning som krävs.

Egenkontrollprogram

Den som fått tillstånd för gårdsförsäljning av alkoholdrycker ska ha ett egenkontrollprogram för att kontrollera att reglerna för försäljningen följs. Programmet ska bifogas när ansökan om tillstånd skickas till kommunen.

Tillsyn och kontroll

Kommunen genomför tillsyn för att säkerställa att alla regler följs. Det kan innebära inspektioner av lokalerna och kontroll av att lagar och regler efterlevs.